

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia (jud. S. Aramă)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Vascan, V. Clima, E. Fistican)

ÎNCHEIERE

20 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Gospodăria Țărănească „Onu Oleg”, prin intermediul avocatului Berezovschi Vladislav,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Agriprof-G” împotriva Gospodăriei Țărănești „Onu Oleg” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalităților și a ratei inflației,

la cererea reconvențională înaintată de Gospodăria Țărănească „Onu Oleg” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agriprof-G” cu privire a declararea nulității parțiale a actului juridic,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agriprof-G” și casată parțial hotărârea Judecătoria Cimișlia din 20 iunie 2016,

c o n s t a t ă :

La 04 noiembrie 2015, Societatea cu Răspundere Limitată „Agriprof-G” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Gospodăria Țărănească „Onu Oleg” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalităților și a ratei inflației.

În motivarea acțiunii a indicat că s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată în urma neexecutării obligațiilor ce decurg din contractul de vânzare-cumpărare nr. 02V/2013 din 12 februarie 2013 încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Agriprof-G” în calitate de vânzător și Gospodăria Țărănească „Onu Oleg” în calitate de cumpărător.

Explică că obiectul contractului sus numit este marfa livrată de către vânzător și primită de către cumpărător în baza facturilor fiscale din perioada 22 martie 2013- 26 septembrie 2013.

Relevă că pârâțul a achitat parțial din suma datorată, astfel la data de 15 noiembrie 2013 datoria constituia suma de 33 482, 32 dolari SUA și 45 950, 90 Euro, fapt demonstrat prin actul de verificare semnat de către reclamant, iar la momentul

depunerii acțiunii în judecată datorita constituia 11 851, 90 dolari SUA și 941, 01 Euro.

Susține că întru soluționarea pe cale amiabilă a litigiului la data de 23 iunie 2014 și 14 ianuarie 2015 a expediat în adresa pârâtului somații, prin care a solicitat executarea obligațiilor. Somațiile au fost recepționate de către pârât potrivit avizului de recepție-livrare, însă au fost lăsate fără soluționare.

Solicită reclamantul încasarea datoriei în mărime de 11 851, 90 dolari SUA și 947, 01 Euro, dobânda de întârziere în mărime de 5 568, 62 dolari SUA și 3 243, 51 Euro, penalități în mărime de 10 666, 71 dolari SUA și 846, 91 Euro, rata inflației în mărime de 2 779, 25 dolari SUA și 1 530 Euro.

Pe parcursul examinării cauzei Gospodăria Țărănească „Onu Oleg” a înaintat acțiune reconvențională împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agriprof-G”, prin care a solicitat declararea nulității parțiale a actului juridic și anume pct. 3.1 din contractul de vânzare-cumpărare nr. 02V/2013 din 12 februarie 2013.

În motivarea cererii reconvenționale a invocat că prevederile contractuale sunt lovite de nulitate, deoarece potrivit art. 20 alin.(5) din Legea cu privire la comerțul interior, prețurile de vânzare, prețurile pe unitatea de măsură și tarife se indică în mod vizibil prin marcare, etichetare, prin meniul propus și/sau afișare și se exprima exclusiv în monedă națională.

Explică că potrivit art. 3 din Legea cu privire la bani, moneda națională „leul”, este mijlocul legal de plată pe teritoriul Republicii Moldova. Plățile și transferurile în valută străină pot fi primite/efectuate pe teritoriul Republicii Moldova numai în cazurile și în modul stabilit de lege.

Prin hotărârea Judecătorei Cimișlia din 20 iunie 2016, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Răspundere Limitată „Agriprof-G” a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătorei Cimișlia din 11 iulie 2016, acțiunea reconvențională depusă de Gospodăria Țărănească „Onu Oleg” a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2017 a fost admis apelul declarat de Societatea Răspundere Limitată „Agriprof-G”, casată parțial hotărârea Judecătorei Cimișlia din 20 iunie 2016 în partea respingerii acțiunii privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și penalităților și pronunțată o nouă hotărâre în partea dată prin care a fost admisă parțial acțiunea înaintată Societatea Răspundere Limitată „Agriprof-G”.

S-a încasat din contul Gospodăriei Țărănești „Onu Oleg” în beneficiul Societății Răspundere Limitată „Agriprof-G” datorita în mărime de 11 851, 90 dolari SUA și 947, 01 Euro convertiți în lei moldovenești conform cursului BNM la data executării hotărârii, dobânda de întârziere în quantum de 5 568, 62 dolari SUA și 3 243, 51 Euro convertiți în lei moldovenești conform cursului BNM la data executării hotărârii, penalitatea în quantum de 5 333, 00 dolari SUA și 423, 00 Euro convertiți în lei moldovenești conform cursului BNM la data executării hotărârii și cheltuielile de

judecată sub forma taxei de stat în instanța de fond și în instanța de apel, proporțional pretențiilor admise. În rest, în partea încasării penalității în sumă de 5 334, 00 dolari SUA și 424, 00 Euro acțiunea a fost respinsă.

În partea respingerii acțiunii privind încasarea sumei de 2 779, 25 dolari SUA și 1 530, 21 Euro cu titlu de rată a inflației și în partea respingerii acțiunii reconvenționale înaintate de Gospodăria Țărănească „Onu Oleg”, hotărârea a fost menținută.

La 16 octombrie 2017 Gospodăria Țărănească „Onu Oleg”, prin intermediul avocatului Berezovschi Vladislav a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs a invocat că decizia instanței de apel este ilegală și pasibilă de a fi anulată din următoarele considerente. Instanța de apel a interpretat în mod eronat și a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Explică că la momentul înaintării acțiunii în instanța de judecată s-a constatat că datoria pentru furnizarea produselor în mărime de 1 473 809, 95 lei era achitată integral. Astfel, instanța de apel a interpretat în mod eronat prevederile art. 572 Cod Civil, potrivit căruia obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credință, la locul și în momentul stabilit.

Totodată instanța de apel a aplicat greșit prevederile art. 98 alin.(2) Cod Fiscal, considerând că aceste prevederi sunt aplicabile speței în cauză, însă la momentul semnării contractului aceste prevederi nu erau introduse în Codul Fiscal, fiind introduse prin Legea nr. 138 din 17 iunie 2016, în vigoare la 01 iulie 2016, abrogate prin Legea nr. 281 din 16 decembrie 2016, în vigoare 01 ianuarie 2017.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 04 august 2017 (f.d.237), cât și faptul că la materialele cauzei lipsesc careva probe ce ar demonstra momentul comunicării acesteia, recursul declarat la data de 16 octombrie 2017, se consideră depus în termen.

La 13 noiembrie 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului cererea de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 12 decembrie 2017, Societatea Răspundere Limitată „Agriprof-G”, prin intermediul avocatului Prodan Andrei a depus referință, solicitând ca recursul declarat să fie considerat inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de Procedură Civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de Procedură Civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de Procedură Civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de Procedură Civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de Procedură Civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de Procedură Civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de Procedură Civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Onu Oleg”, prin intermediul avocatului Berezovschi Vladislav nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Onu Oleg”, prin intermediul avocatului Berezovschi Vladislav, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu